

ĮVADAS.....	9
1. ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMO(SI) TEORINIAI ASPEKTAI	15
1.1. Adaptyvaus elgesio samprata.....	15
1.2. Institucinio ugdymo įstaigose gyvenančių paauglių adaptyvaus elgesio ugdymo(si) trikdžiai.....	22
1.2.1. <i>Nepalankios raidos sąlygos šeimoje</i>	22
1.2.2. <i>Bendraamžių grupės poveikis adaptyvaus elgesio formavimuisi</i>	30
1.2.3. <i>Institucinio ugdymo įstaigose funkcionuojantys veiksniai, apsunkinantys auklėtinių adaptyvaus elgesio ugdymą(si)</i>	40
1.3. Adaptyvaus elgesio ugdymo(si) ypatumai.....	50
1.3.1. <i>Adaptyvaus elgesio ugdymas(is) humanistinės teorijos kontekste</i>	51
1.3.2. <i>Į problemų sprendimus orientuotas ugdymas adaptacijos aspektu</i>	56
1.3.3. <i>Adaptyvaus elgesio ugdymo(si) galimybės</i>	61
1.4. Kompleksinis globos namuose gyvenančių paauglių adaptyvaus elgesio ugdymo(si) modelis.....	67
2. ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMO(SI) TYRIMO METODOLOGIJA IR METODAI	73
2.1. Ugdomasis eksperimentas.....	73
2.1.1. <i>Institucinio ugdymo įstaigose gyvenančių paauglių adaptyvaus elgesio ugdymo(si) programa</i>	74
2.1.2. <i>Tyrimo metodai</i>	87
2.1.3. <i>Ugdomojo eksperimento organizavimas ir ugdytinių imtis</i>	99
2.2. Kokybiniai metodai.....	101
2.2.1. <i>Kokybinio tyrimo imties pagrindimas ir charakteristikos, tyrimo organizavimas</i>	103
2.2.2. <i>Interviu metodo ir instrumento pagrindimas</i>	106
2.2.3. <i>Klausimų sudarymas ir tyrimo kokybės požymių užtikrinimas</i>	107

2.2.4. Atsakymų kategorijų išskyrimas grupuojant pasisakymus pagal interviu klausimus.....	109
2.2.5. Tyrimo duomenų analizė	111

3. ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMO(SI) AKTUALUMO PAGRINDIMAS..... 112

4. ADAPTYVAUS ELGESIO KAITOS TENDENCIJOS 165

4.1. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių požiūrio į savo elgesį ir santykius su bendraamžiais kaitos rezultatai.....	168
4.2. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių elgesio ir emocinių sunkumų kaitos rezultatai.....	175
4.3. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių kognityvinių ir elgesio strategijų kaitos rezultatai	180
4.4. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių adaptyvaus elgesio kaitos rezultatai	188
4.5. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių socialinės kompetencijos kaitos rezultatai	201
4.6. Eksperimentinės ir kontrolinės grupių socialinės- psichologinės adaptacijos kaitos rezultatai	207

5. ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMO(SI) FENOMENO RAIŠKA GLOBOS NAMUOSE: PATIRČIŲ ANALIZĖ 219

5.1. Globos namų darbuotojų sąveika su ugdytiniais.....	222
5.2. Santykių su suaugusiais stoka, formalių santykių dominavimas	229
5.3. Kaita, prierašumo trūkumas	232
5.4. Tarpusavio santykių gerinimas	236
5.5. Pozityvus požiūris į ugdytinius	239
5.6. Darbuotojų požiūris į atliekamą veiklą ir pasitenkinimas ja...	243
5.7. Darbo su globos namų auklėtiniais prasmės matymas.....	245
5.8. Pedagoginis pesimizmas	249
5.9. Palaikymo iš aplinkos trūkumas ir darbuotojų darbo neįvertinimas – vieni iš pedagoginį pesimizmą sąlygojančių veiksnių	253
5.10. Auklėjimas	257
5.11. Programų rengimas, ugdymo tobulinimas	266
5.12. Programų, užsiėmimų vykdymas	269
5.13. Užsiėmimų trūkumas	274

5.14. Globotinių užimtumo organizavimas, laisvalaikio leidimo formų įvairovė	278
5.15. Laisvalaikio leidimo formų įvairovės trūkumas	281
5.16. Globotinių įtraukimas į veiklos planavimą	283
5.17. Globotinių pasyvumas	286
5.18. Ugdytinių privatumo toleravimas	289
5.19. Privatumo trūkumas	291
5.20. Laisvo pasirinkimo galimybės: laisvės suteikimas	295
5.21. Laisvės apribojimai	298
5.22. Bausmių taikymas	307
5.23. Globos namų auklėtinių savarankiškumo ugdymas: savarankiškumo apribojimas ir jo skatinimo galimybės	312
5.24. Išlaikytinio statusas	323
5.25. Gyvenimo sąlygos globos namuose: nuo „namų dvasios“ elementų iki šeimyninės atmosferos stokos	329
5.26. Šeimos ryšių išlaikymas	335
5.27. Ryšių su globotinių šeima ir artimaisiais palaikymo inicijavimas	339
5.28. Darbo su globotinių šeimomis būtinybė	343
5.29. Globos namų auklėtinių integravimas į globėjų šeimas.....	352
5.30. Socialiniai ryšiai: nuo jų skatinimo iki ryšių palaikymo ribotumo	355
5.31. Bendravimo „savame rate“ fenomenas	368
5.32. Etiketės klįjavimas	374
5.33. Darbuotojų pasirengimo darbiui su globos namų auklėtiniais vertinimas.....	381
5.34. Ryšių su specialistais palaikymas: nuo specialistų įtraukimo į darbą su globotiniiais iki jų trūkumo	389
5.35. Bendradarbiavimas su kolegomis	397
5.36. Bendradarbiavimas su kitomis institucijomis kaip gerosios patirties sklaida	401
5.37. Biudžetas: finansų trūkumas ir situacijos gerinimo galimybės	403
5.38. Didelis skaičius vaikų grupėse (šeimynose)	407
5.39. Darbo krūvio vertinimas	410
IŠVADOS	411
REKOMENDACIJOS	429
LITERATŪRA	430
SUMMARY	454

PRIEDAI	477
ADAPTYVAUS ELGESIO UGDYMAS	478
1. Bendravimo įgūdžių ugdymas	482
1.1. Susipažinimas	482
1.2. Klausymo ir pokalbio vedimo įgūdžių ugdymas	490
1.3. Tinkamo bendravimo principai.....	501
1.4. Kritika ir pagyrimas. Jų sakymo ir priėmimo įgūdžių ugdymas	507
2. Savęs suvokimas. Savęs vertinimas	515
2.1. Savo būdingųjų ypatybių ir santykių su aplinkiniais įsisažmoninimas	515
2.2. Pasitikėjimo savimi ir kitais formavimas	524
3. Jausmų pažinimo ir jų raiškos pagrindai.....	534
3.1. Jausmai, jų išreiškimo įgūdžių ugdymas	534
3.2. Kitų žmonių išgyvenamų jausmų pažinimo įgūdžių ugdymas.....	543
3.3. Streso įveikimas.....	556
4. Probleminės elgsenos įveikos strategijos.....	560
4.1. Save įtvirtinančio elgsenos ugdymas	560
4.2. Erzinimas. Tinkamų reagavimo būdų į erzimą formavimas	565
4.3. Kai nesutampa interesai	571
4.4. Konstruktyvūs konfliktų sprendimo būdai.....	578
4.5. Probleminių situacijų vertinimas ir jų sprendimo būdų numatymas	586
4.6. Atsparumo neigiamam aplinkinių poveikiui ugdymas	596
5. Mokėjimo suteikti ir priimti pagalbą svarba.....	604
5.1. Kreipimosi pagalbos į kitus žmones formavimas.....	604
5.2. Pagalbos teikimo ir priėmimo įgūdžių ugdymas	613
6. Baigiamasis užsiėmimas. Atsisveikinimas.....	621